

INGEZONDEN.

BEPALING DER STOFWISSELING.

Collega BERG (zie dit *Tijdschrift*, No. 33) zal in geen enkel deugdelijk werk vinden, dat voor de indirecte calorimetrische bepaling van den omvang der stofwisseling 5 minuten toereikend zouden zijn. Ik vermoed, dat de opgaaf van zijn patiënte niet letterlijk bedoeld is. De uitdrukking „vijf minuten” ligt in den mond van het publiek bestorven en is in het dagelijksche leven een zeer rekbaar begrip. Voor de bepaling van het zuurstofgebruik zijn ten minste 10 minuten noodig, waarbij dan nog komen een half uur rust van te voren en den tijd, noodig voor het verrichten van enkele metingen, alsmede het rekenkunstige werk. Indien dit alles door den Weenschen specialist werkelijk in 5 minuten tijds gedaan is, dan moet hij stellig gegoocheld hebben. Collega BERG gewaagt niet van twee bepalingen. Is er slechts één verricht, dan mag hij de uitkomst niet vertrouwen. Calorimetrie — althans de indirecte — is wel geen heksentoer, doch er liggen in de techniek voetangels en klemmen verscholen, die men slechts door veel oefening ontgaan kan, terwijl zij contrôle zeer raadzaam maken.

VAN LEERSUM.

PROEFNEMINGEN OP ZIELSZIEKEN.

Door toevallige omstandigheden is het stuk van dr. H. C. JELGERSMA over „Inprentingsproeven bij psychosen in het senium in verband met de verdringing volgens FREUD,” geplaatst in het *Tijdschrift* van 17 Maart, mij indertijd ontgaan, en ik las het daardoor pas vandaag.

Ik las het met verbazing en verontwaardiging. Is het waarlijk geoorloofd te noemen, dat, terwille van *eenige* (de meer of mindere belangrijkheid doet hier niets ter zake) wetenschappelijke winst, patiënten, aan een inrichting ter verpleging toevertrouwd, onderworpen worden aan een ziels-vivisectie, die de schrijver zelf als kwetsend en onbarmhartig (bldz. 1307) qualificeert?

Daar van 17 Maart af tot nu toe geen andere stem ertegen zich in het *Tijdschrift* heeft doen hooren, meen ik, dat mijn late protest nog niet te laat is.

Amersfoort, 10 Augustus.

D. A. VAN WALREE, *zenuwarts*.

LEVERDIËT BIJ PERNICIEUSE ANAEMIE.

Een patiënte, die lever in alle mogelijke voorbereidingswijzen geprobeerd had te eten, deelt mij verheugd mede, dat zij sedert eenigen tijd 200 gram *rauwe* lever per dag gebruikt; zonder tegenzin, als brei door de soep geroerd.

Bergen (N.-H.).

A. H. VAN GELDER.

IS HET GLOBULINEGEHALTE IN BLOEDSERUM BIJ ACTIEVE TUBERCULOSE VERHOOGD.

Het meeningsverschil omtrent deze vraag tusschen dr. OUDENDAL en mij vindt zijn oorzaak in een verschillende interpretatie van het resultaat der door hem gedane onderzoekingen. Terwijl zijn uitkomsten met de methode NAEGELI-ROHRER verkregen, toch op een bevestigend antwoord wijzen, acht hij zich tot een tegenovergestelde conclusie gewettigd, omdat de eveneens door hem gevolgde KJELDAHL-methode een ander resultaat opleverde en deze methode door hem als standaardmethode wordt beschouwd. Ik wees er echter op, hoe dit resultaat veroorzaakt werd door de praecipitatie met natriumsulfaat.

Hiertegen komt nu dr. OUDENDAL op en beroept zich op onderzoekingen van ARND, HAFNER en HOWE. Deze onderzoekingen doen echter alleen zien, dat bij enkele diersera een praecipitatie met ammonium- of natriumsulfaat geen grooter verschil oplevert dan van ongeveer 25 pCt.; zij geven echter geen antwoord op de vraag, of dit ook het geval is met het serum van den mensch onder pathologische omstandigheden. De onderzoekingen van dr. OUDENDAL wijzen juist op het tegendeel. Een